

МЕНЕДЖМЕНТ

УДК 336-049.5:658.15]:342.78

DOI: <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2024-3-8>**ОБГРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ПОБУДОВИ СТРАТЕГІЇ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ
ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ У СИСТЕМІ ФІНАНСОВОГО
МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВІЙНИ****Н. С. ПЕДЧЕНКО**

доктор економічних наук, професор, перший проректор;

О. А. ЛАПЕЧУК

магістр;

Ю. О. НЕСТУЛЯ

аспірант;

В. О. НЕСТУЛЯ

аспірант;

М. Г. ПЕДЧЕНКО

аспірант,

Полтавський університет економіки і торгівлі

Анотація. Мета статті полягає в обґрунтуванні необхідності побудови стратегії забезпечення фінансової безпеки та ідентифікації її значення у системі фінансового менеджменту підприємства в умовах війни. **Методика дослідження.** Відповідно до поставленої мети використано такі методи дослідження: системний, логічного узагальнення, наукової абстракції, аналітичного методу. **Результати.** В статті обґрунтовані основні завдання на шляху до досягнення бажаного рівня фінансової безпеки підприємства в умовах війни. Виділені вимоги до розробки стратегії забезпечення фінансової безпеки підприємства в умовах війни та основні умови її забезпечення. Розкриті сукупність ключових зовнішніх і внутрішніх загроз або слабких сторін для збереження фінансової безпеки вітчизняних підприємств та ідентифіковані основні принципи, що сприяють її забезпеченню. Запропоновані типи стратегій фінансової безпеки для вітчизняних підприємств. **Практична значущість результатів дослідження.** Використання запропонованих підходів до формування дієвої стратегії забезпечення фінансової безпеки у системі фінансового менеджменту підприємства сприятиме подоланню негативних викликів сьогодення та ймовірності настання банкрутства з його наслідками в майбутньому. Запропоновані підходи до стратегії забезпечення фінансової безпеки охоплюють питання діагностики, вибору оптимальних фінансових важелів й методів та обов'язковому контролю за фінансовою діяльністю підприємства. Стратегія забезпечення фінансової безпеки у системі фінансового менеджменту підприємства спрямована на сприяння не лише підвищенню захищеності підприємства від внутрішніх і зовнішніх ризиків та викликів, а й підвищення ефективності власної діяльності в цілому.

Ключові слова: обґрунтування, побудова, стратегія, забезпечення, фінансова безпека, система фінансового менеджменту, підприємства, війна.

Постановка проблеми у загальному вигляді та зв'язок із найважливішими науковими чи практичними завданнями. Актуальним було, є та залишається для кожного суб'єкту господарювання оцінка власного фінансового стану та аналіз ризиків з ним пов'язаних з метою забезпечення ефективної реалізації ідентифікованих функцій, розробки й проведення заходів щодо хеджування впливу різноманітних зовнішніх та внутрішніх загроз, виявлення стимуляторів та дестимуляторів розвитку. Система завдань, пов'язаних зі

збереженням фінансової безпеки підприємства, висуває високі вимоги до знань у галузі теорії і практичних навичок з прийняття управлінських рішень в напрямі ідентифікації та прогнозування відповідності сучасних викликів фінансовим інтересам, обрання найефективніших напрямів розвитку й механізмів нейтралізації поширенню негативних чинників. Така система завдань вимагає окреслення в системі фінансового менеджменту окремого напрямку як управління фінансовою безпекою підприємства, орієнтованого на

стійке зростання у довгостроковій перспективі. Управління фінансовою безпекою є складовою загальної системи управління безпекою підприємства, виступає однією з його функціональних підсистем та забезпечує схвалення й реалізацію управлінських рішень пріоритетних до розвитку фінансової сфери діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми обґрунтування економічних основ фінансової складової економічної безпеки присвячені наукові праці Ареф'євої О. В. [1], фінансової безпеки держави – Барановського О. І. [2], Єрмошенка М. М. [4], необхідності побудови стратегії забезпечення фінансової безпеки підприємства – Бланка І. О. [3], Фролова С. М., Козьменко О. В., Бойко А. О. [10], фінансової безпеки як комплексу організаційно-управлінських заходів – Коваленка Д. І., Костюка В. О. [6] та ідентифікації методичних аспектів забезпечення фінансової безпеки підприємства присвячено роботи таких провідних дослідників як Штангрет А. М. [11], Кракос Ю. Б., Разгон Р. О. [7] та ін.

Проте, значної актуальності нині набувають питання дослідження змін, які відбуваються в обґрунтуванні необхідності побудови стратегії забезпечення фінансової безпеки та ідентифікації її значення у системі фінансового менеджменту підприємства в умовах криз, а особливо, що стосується України, в умовах війни. Це і визначило мету написання даної статті.

Формування цілей статті (постановка завдання). Мета статті полягає в обґрунтуванні необхідності побудови стратегії забезпечення фінансової безпеки та ідентифікації її значення у системі фінансового менеджменту підприємства в умовах війни.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Критерієм фінансової безпеки підприємства є або ознака або сукупність ознак, яка (які) є підставою для висновку про стан безпеки фінансової діяльності підприємства. Виходячи з цього, основним критерієм забезпечення фінансової безпеки підприємства є наявність прибутку, обсяги якого саме і забезпечують розвиток підприємства. На основі цього критерію можна розбудувати всю систему показників фінансової безпеки підприємств [2]. Важливе місце серед сукупності індикаторів фінансової безпеки є наявність місії, фінансових інтересів і завдань підприємства як основи для прогнозування його діяльності на перспективу: під них потрібні у достатніх обсягах фінансові ресурси, що сприятимуть бажаному стану фінансової безпеки підприємства. Досягнення визначеної місії підприємства та реалізація його фінансових інтересів є основою і результатом наявності бажаного стану фінансової безпеки підприємства [2]. Враховуючи те, що на фінансову діяльність підприємств впливають позитивні та негативні, зовнішні та внутрішні чинники, фінансова безпека суб'єктів бізнесу спрямована на нейтралізацію їх негативного впливу та досягнення бажаного ефекту від реалізації заходів, в тому числі і запобіжних. Зарубіжний та вітчизняний досвід свідчить про те, що основою для безпеки є цілеспрямована протидія усім злочинним та протиправним діям [11].

Серед основних завдань, що постають перед підприємствами на шляху до досягнення бажаного рівня фінансової безпеки, є наступні, що наведені на рис. 1.

Виходячи з цього, умовами забезпечення фінансової безпеки підприємства є наступні умови, наведені на рис. 2.

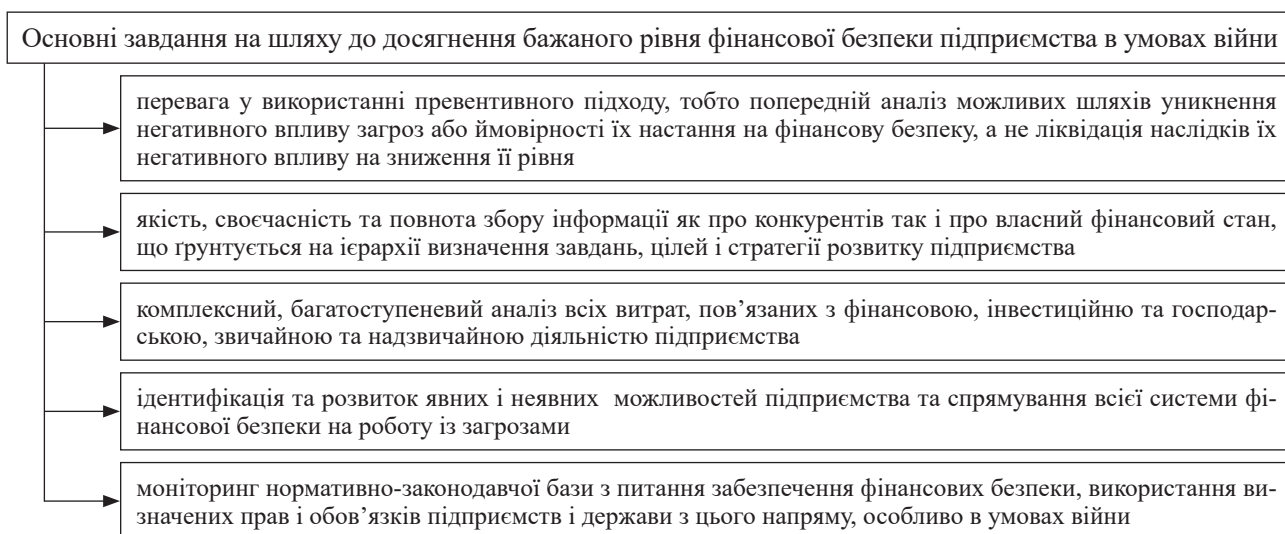

Рис. 1. Основні завдання на шляху до досягнення бажаного рівня фінансової безпеки підприємства в умовах війни

Джерело: складено на основі [8]

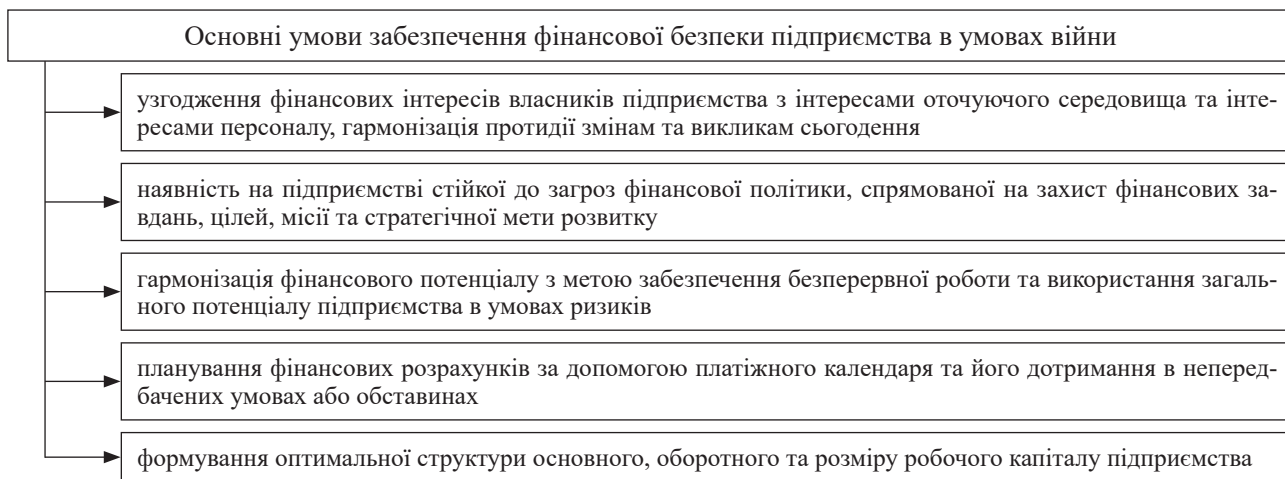

Рис. 2. Основні умови забезпечення фінансової безпеки підприємства в умовах війни

Коваленко Д. І. при вивченні поняття фінансової безпеки, розглядає її не просто як категорію, а як систему, визначаючи що складовими елементами її є об'єкт та суб'єкт, механізм забезпечення безпеки та самі практичні дії щодо її забезпечення. Об'єктом безпеки є те, на що спрямовані зусилля щодо забезпечення фінансової безпеки (види економічної діяльності підприємства, показники, фінансові ресурси тощо). Суб'єктами фінансової безпеки підприємства є особи, підрозділи, служби, органи, відомства, установи, що безпосередньо займаються забезпеченням фінансової безпеки [6].

Наявність сформованої системи не є гарантом забезпечення ефективності власної діяльності, так як необхідно ідентифікувати вектор руху, в нашому випадку це і є політика фінансової безпеки. Така політика фінансової безпеки підприємства передбачає систему поглядів, рішень, дій в галузі

фінансової безпеки, що формують умови, сприятливе середовище для досягнення цілей бізнесу. Окрім політики фінансової безпеки, що є узагальненою ціллю існування підприємства, необхідно розробити стратегію. Стратегія фінансової безпеки є сукупністю найбільш важливих рішень, скерованих на досягнення запрограмованого рівня фінансової безпеки для збереження життєдіяльності підприємства.

Отже, розробка та реалізація політики фінансової безпеки вимагає від підприємства створення власної системи безпеки та побудову її стратегії. Для розробки стратегії забезпечення фінансової безпеки підприємства та обґрунтування її необхідності, варто визначити основні її характеристики. Найбільш вдало, на нашу думку, такі характеристики визначає Коваленко Д. І. [6] (рис. 3).

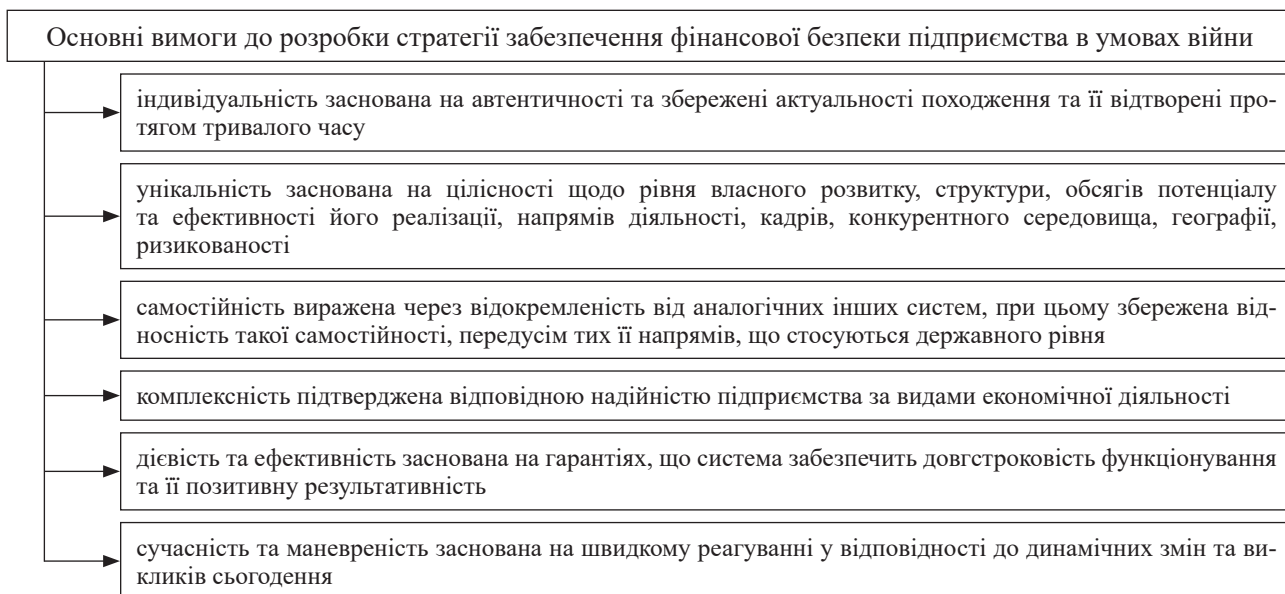

Рис. 3. Основні вимоги до розробки стратегії забезпечення фінансової безпеки підприємства в умовах війни

Джерело: складено на основі [6]

Розробка стратегії фінансової безпеки у системі фінансового менеджменту підприємства та організація її успішної реалізації повинні ґрунтуватись на методологічних основах наукової теорії безпеки. Необхідно чітко визначити цілі стратегії фінансової безпеки підприємства, зорієнтовані на такі вектори як призначення стратегії, її мету, місію, візію, напрями її реалізації та завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставлених мети.

Основною метою стратегії забезпечення фінансової безпеки є своєчасне виявлення та запобігання як зовнішнім, так і внутрішнім небезпекам, загрозам та викликам для забезпечення захищеності діяльності підприємства та досягнення ним цілей бізнесу.

Досягти поставлених цілей можна за допомогою вирішення цілого комплексу завдань, серед яких виявлення реальних та передбачення потенційних небезпек, загроз та викликів; знаходження технологій запобігання ним, послаблення або ліквідації наслідків їх деструктивного впливу; наявність або залучення можливостей й коштів, необхідних

для забезпечення безпеки підприємства; розробка індикаторів безпеки підприємства та моделювання сценаріїв їх реалізації, що відповідає виявленим небезпекам, загрозам або викликам.

Першочерговим, на нашу думку, є ідентифікація потенційних загроз або слабких сторін, адже саме це стане основою для розробки дієвої стратегії забезпечення фінансової безпеки у загальній системі фінансового менеджменту підприємства. Це зумовлено тим, що потенційні загрози або слабкі сторони та своєчасна їх ідентифікація скоординує вектор побудови такої стратегії для максимальної ефективності та дієвості, яка буде в змозі не лише своєчасно реагувати, а й діяти на випередження, досягаючи при цьому максимально позитивних результатів у діяльності підприємства.

У контексті вище зазначеного вважаємо за доцільне виділити сукупність ключових зовнішніх і внутрішніх загроз для фінансової безпеки вітчизняних підприємств. Спираючись на доробок вітчизняних науковців [2, 3, 5, 9], пропонуємо визначити ключові зовнішні й внутрішні загрози та слабкі сторони (рис. 4).

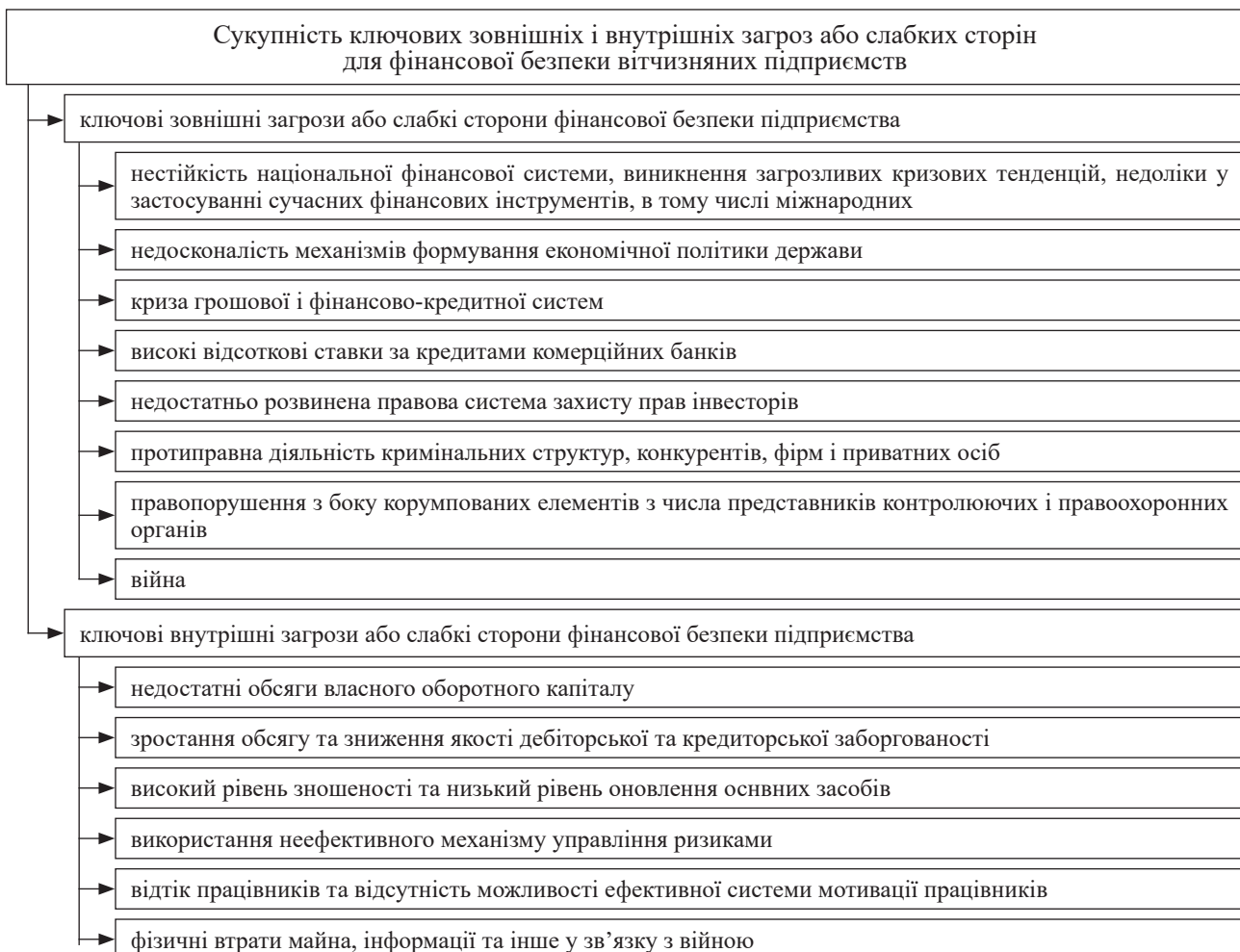

Рис. 4. Сукупність ключових зовнішніх і внутрішніх загроз або слабкі сторони для фінансової безпеки вітчизняних підприємств

Джерело: складено на основі [2, 3, 5, 9]

Слід зазначити, що зовнішні загрози є майже ідентичні для кожного підприємства, а от внутрішні є змінними в залежності від розвитку підприємства та виявлення його сильних та слабких сторін. Для повного розкриття необхідності розробки та підтвердження значимості стратегії фінансової безпеки у системі фінансового менеджменту підприємства пропонуються функції, на які спрямована реалізація даної стратегії, а саме прогнозування, виявлення, попередження, послаблення небезпек та загроз; забезпечення захищеності діяльності підприємства та його персоналу; збереження майна підприємства; створення сприятливого конкурентного середовища; ліквідація наслідків нанесених збитків тощо.

Реалізація наведених функцій можлива за умови дотримання певних принципів, що сприятимуть забезпеченню фінансової безпеки у короткостроковій та у довгостроковій перспективі. Виходячи з загального розуміння терміну принципом забезпечення фінансової безпеки підприємства слід вважати наступні положення, якого слід дотримуватися у процесі впливу на її стан [6]. Найважливіші принципи представимо на рис. 5.

Пропонується розширення наукових підходів до розкриття принципів, що сприятимуть розробці стратегії забезпечення фінансової безпеки та її значенню у системі фінансового менедж-

менту підприємства. До принципів забезпечення фінансової безпеки підприємства Ареф'єва О. В. пропонує додати наступні [1]:

- первинність господарського законодавства під час забезпечення фінансової безпеки підприємства, що повністю корелює з наведеним вище підходом. Фінансова діяльність підприємства має виконуватися у чинних правових рамках, встановлених державою, а саме забезпечення фінансової безпеки підприємства повинно здійснюватися законними методами та інструментами;

- необхідність розробки з використанням методології стратегічного планування, затвердження і реалізації стратегії забезпечення безпеки фінансової діяльності підприємства у вигляді відповідної програми на перспективу. Наведений принцип корелює з таким принципом як плановість, зображеним на рис. 5;

- визначення сукупності власних фінансових інтересів підприємства у складі його місії. При цьому слід також визначати критерії оцінки стану фінансової безпеки підприємства і розробляти прогноз кількісних значень індикаторів, які характеризують його фінансову діяльність на перспективу;

- забезпечення збалансованості фінансових інтересів підприємства (в особі його власників і керівництва), окремих його підрозділів персо-

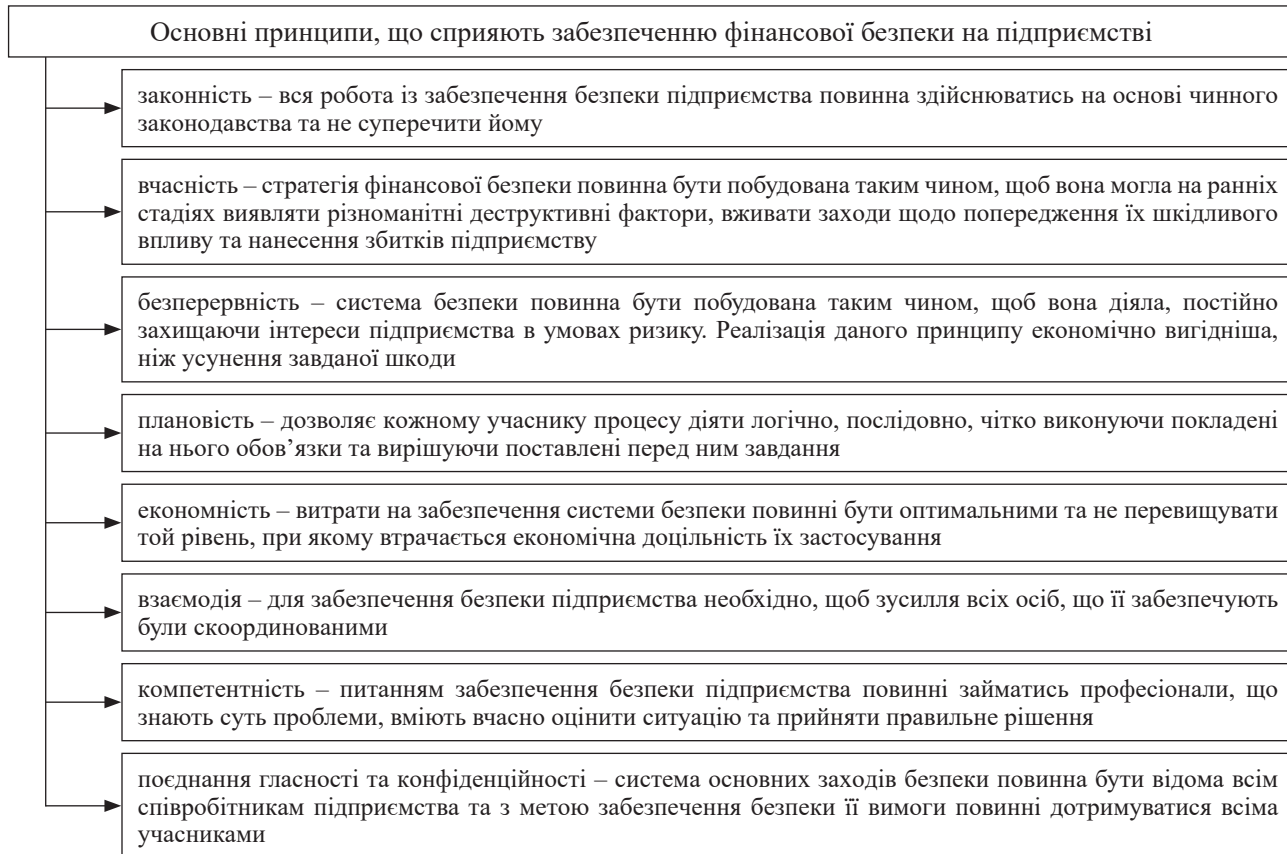

Рис. 5. Основні принципи, що сприяють забезпеченню фінансової безпеки

Джерело: складено на основі [6]

налу, що зайнятий на підприємстві. Вказаний принцип корелює з принципом взаємодія з метою координації всіх зусиль. Саме від цих суб'єктів залежить забезпечення безпечного рівня фінансової діяльності підприємства. У той же час перелічені суб'єкти можуть мати і зазвичай мають різні фінансові інтереси. Наявність такого стану буде постійним джерелом фінансової небезпеки. Тому без певної збалансованості, гармонізації фінансових інтересів цих суб'єктів неможливо забезпечити фінансову безпеку підприємства;

– необхідність постійного моніторингу реальних і потенційних загроз фінансовій безпеці підприємства. Наявність такого інструмента надає можливість своєчасно виявляти загрози фінансовій діяльності підприємства та розробляти необхідні заходи щодо зниження їх впливу або повного усунення. Такий моніторинг доцільно здійснювати шляхом порівняння планових і прогнозних значень індикаторів фінансової діяльності підприємства з їх пороговими значеннями, котрі для кожного підприємства будуть різними;

– відповідність заходів щодо забезпечення фінансової безпеки економічній стратегії розвитку підприємства, його місії. В разі невідповідності змісту і результатів заходів щодо забезпечення безпеки фінансової діяльності стратегії підприємства перші мають переглядатися;

– необхідність організаційного та методичного оформлення підсистеми фінансової безпеки. Мається на увазі необхідність або створення особливої організаційної структури, яка буде займатися питаннями забезпечення фінансової безпеки, або доручення виконання цих функцій певним працівникам у відділах, що вже існують на цьому підприємстві. Це ж стосується і методичного забезпечення моніторингу стану фінансової безпеки, інформаційно-аналітичного та прогнозного забезпечення, розробки заходів

щодо безпеки фінансової діяльності, їх реалізації, оцінки результатів здійснення цих заходів та рівня їхнього впливу на стан фінансової безпеки.

На нашу думку, викладені вище підходи до ідентифікації принципів та їх характеристики найбільш повно та розширено розкривають значення стратегії забезпечення фінансової безпеки для ефективного управління підприємством та вкотре підтверджують необхідність її побудови на кожному підприємстві. Тому перейдемо до розгляду типів стратегій фінансової безпеки, які за своїм змістом бувають досить різноманітними. Пропонуємо виокремити три типи (рис. 6).

Звичайно, що в ідеалі кожному підприємству хотілося б побудувати стратегію другого типу, яка була б здатна своєчасно та заздалегідь реагувати на можливі загрози, цим самим попереджуючи про можливі небезпеки та забезпечуючи безперервність ефективної діяльності суб'єкта господарювання. Проте сучасні нестабільні умови диктують зовсім інші умови, і забезпечення розробки та ефективної реалізації стратегії такого типу скоріше за все виняток, а ніж правило для вітчизняного підприємства. Тому доцільно приділяти увагу всім трьом типам стратегій, що забезпечить готовність та своєчасне реагування на будь-які раптові зміни зовнішнього та внутрішнього середовища, при цьому намагаючись все більше забезпечувати розробку стратегії другого типу.

Для ефективної побудови стратегії фінансової безпеки необхідно постійно пам'ятати, що однією з ключових складових системи фінансової безпеки підприємства є підсистема фінансової діагностики. Саме від її ефективності, своєчасності наданої інформації, буде залежати фінансова безпека підприємства. На цю підсистему покладені функції прогнозування настання кризи, оцінка ймовірності банкрутства підприємства в перспективі, визначення масштабів кризи,

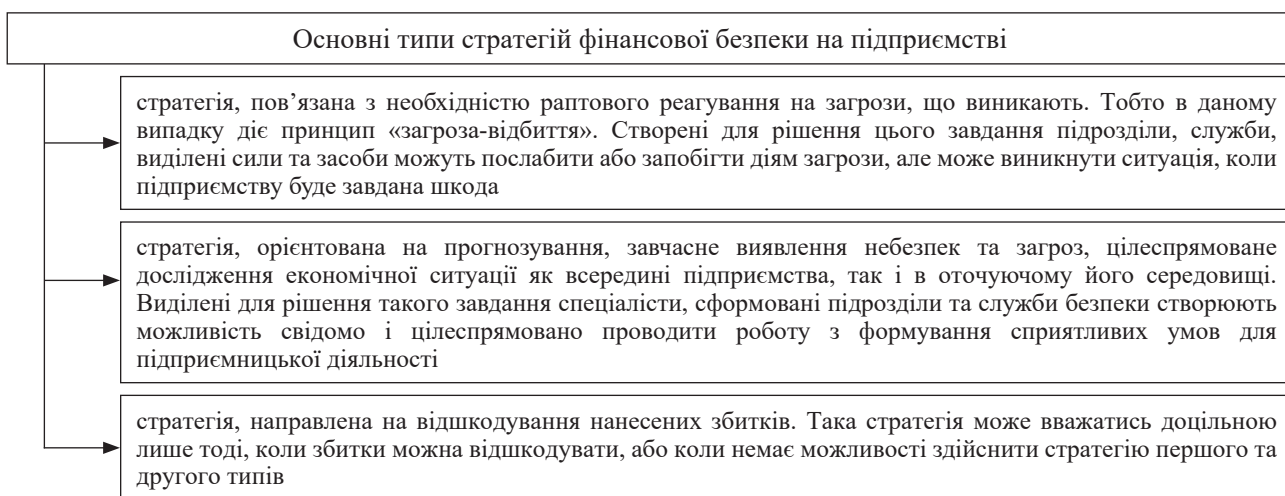

Рис. 6. Основні типи стратегій фінансової безпеки на підприємстві

Джерело: складено на основі [4]

а також причин, що лежать у його основі. Дана підсистема покликана вчасно інформувати про можливі проблемні місця в роботі підприємства, а також оцінювати рівень загрози, завдяки чому можна оперативної та точно обирати тип стратегії забезпечення фінансової безпеки, та уникнути несприятливих і несподіваних наслідків.

Центральною підсистемою, ядром фінансової безпеки підприємства є підсистема фінансових важелів і методів. Її метою є усунення кризових явищ і процесів, причин, що їх викликали, а також забезпечення ефективної діяльності підприємства. Дана підсистема не менш важлива при виборі оптимальної стратегії підприємства й інструментарію її реалізації, нейтралізації можливих кризових явищ, усунення причин криз та усунення їх наслідків.

Інструментарій, який має забезпечити ефективне виконання системою поставлених перед нею функцій, можна поділити на такі групи, а саме: фінансові методи, що імplementовані в управління прибутком, витратами, капіталом, фінансовий облік, фінансовий аналіз, фінансове планування, фінансове регулювання, страхування тощо; та фінансові важелі, а це прибуток, дохід, фінансові санкції, дивіденди, ціна, фінансове стимулювання, заробітна плата та інші [7].

Заключною підсистемою, що необхідна для забезпечення фінансової безпеки підприємств є підсистема контролю та оцінки за результатами.

Саме контроль є тією ланкою, що має пов'язати між собою усі запропоновані вище складові. Метою підсистеми є контроль за належним виконанням своїх функцій іншими підсистемами фінансової безпеки і достовірною оцінкою результативності й ефективності їх діяльності [7].

Висновок із зазначених проблем і перспективи подальших досліджень у поданому напрямі. Отже, сьогодні в умовах війни для вітчизняних підприємств першочерговим завданням управління є формування дієвої стратегії забезпечення фінансової безпеки у системі фінансового менеджменту підприємства. Адже, підприємствам важливо боротись як з викликами сьогодення так і ймовірністю настання банкрутства та його наслідками в майбутньому. Для цього необхідно створити на підприємстві такі умови, що зводили б ризик настання глобальних криз та банкрутства до мінімуму. Одним із варіантів вирішення даної проблеми є створення на підприємстві стратегії забезпечення фінансової безпеки, що має охоплювати питання діагностики, вибору оптимальних фінансових важелів та методів, а також обов'язковий контроль за фінансовою діяльністю підприємства. Стратегія забезпечення фінансової безпеки у системі фінансового менеджменту підприємства сприятиме не лише підвищенню захищеності підприємства від внутрішніх і зовнішніх ризиків та викликів, а й підвищить ефективність власної діяльності в цілому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ареф'єва О. В. Кузенко Т. Б. Економічні основи формування фінансової складової економічної безпеки. *Актуальні проблеми економіки*. 2009. № 1. С. 98–103.
2. Барановський О. І. Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізми забезпечення) : монографія. Київ : КНТЕУ, 2004. 759 с.
3. Бланк І. О. Управління фінансовою безпекою підприємства. Київ : Ельга, Ніка-Центр, 2004. 784 с.
4. Єрмошенко М. М. Фінансова безпека держави: національні інтереси, реальні загрози, стратегія забезпечення : монографія. Київ : КНТЕУ, 2001. 309 с.
5. Клебанова Т. С. Мозенков О. В., Бондар О. М. Банкрутство і санація підприємства: теорія і практика кризового управління. Харків : Вид. дім «ІНЖЕК», 2003. 272 с.
6. Коваленко Д. І., Костюк В. О. Фінансова безпека підприємства як комплекс організаційно-управлінських заходів. *International scientific journal*. 2015. № 2. С. 61–64.
7. Кракос Ю. Б., Разгон Р. О. Управління фінансовою безпекою підприємств. *Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики*. 2008. № 1(1). С. 86–97.
8. Островська Г. Й. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. Тернопіль : підручники і посібники, 2008. 576 с.
9. Суторміна В. М. Фінанси зарубіжних корпорацій : навч. посіб. Київ : Вид-во «Либідь», 1993. 247 с.
10. Фролов С. М., Козьменко О. В., Бойко А. О. Управління фінансовою безпекою економічних суб'єктів : навч. посіб. / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. С. М. Фролова. Суми : УАБС НБУ, 2015. 332 с.
11. Штангрет А. М. Методичні аспекти забезпечення фінансової безпеки підприємств. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2013. Вип. 23.2. С. 328–335.

REFERENCES

1. Arefieva O. V. Kuzenko T. B. (2009). *Ekonomicchni osnovy formuvannia finansovoi skladovoi ekonomichnoi bezpeky* [Economic foundations of the formation of the financial component of economic security]. *Aktualni problemy ekonomiky*, no 1, pp. 98–103.
2. Baranovskyi O. I. (2004). *Finansova bezpeka v Ukraini (metodolohiia otsinky ta mekhanizmy zabezpechennia)* : monohrafiia [Financial security in Ukraine (assessment methodology and mechanisms of provision): monograph]. Kyiv : KNTEU, 759 p.

3. Blank I. O. (2004. Upravlinnia finansovoiu bezpekoiu pidpriemstva [Management of financial security of the enterprise]. Kyiv : Elha, Nika-Tsentr, 784 p.
4. Iermoshenko M. M. (2001. Finansova bezpeka derzhavy: natsionalni interesy, realni zahrozy, stratehiia zabezpechennia : monohrafiia [Financial security of the state: national interests, real threats, security strategy: monograph]. Kyiv : KNTEU, 309 p.
5. Klebanova T. S., Mozenkov O. V., Bondar O. M. (2003. Bankrutstvo i sanatsiia pidpriemstva: teoriia i praktyka kryzovoho upravlinnia [Bankruptcy and reorganization of the enterprise: theory and practice of crisis management]. Kharkiv : Vyd. dim «INZhEK», 272 p.
6. Kovalenko D. I., Kostiuk V. O. (2015. Finansova bezpeka pidpriemstva yak kompleks orhanizatsiino-upravlin-skykh zakhodiv [Financial security of the enterprise as a complex of organizational and management measures]. *International scientific journal*, no. 2, pp. 61–64.
7. Krakos Yu. B., Razghon R. O. (2008. Upravlinnia finansovoiu bezpekoiu pidpriemstv [Management of financial security of enterprises]. *Ekonomika ta upravlinnia pidpriemstvamy mashynobudivnoi haluzi: problemy teorii ta praktyky*, no. 1(1, pp. 86–97.
8. Ostrovska H. Y. (2008. Finansovy menedzhment : navch. posib [Financial management: study guide]. Ternopil: pidruchnyky i posibnyky, 576 p.
9. Sutormina V. M. (1993. Finansy zarubizhnykh korporatsii : navch. posib [Finances of foreign corporations: study guide]. Kyiv : Vyd-vo «Lybid», 247 p.
10. Frolov S. M., Kozmenko O. V., Boiko A. O. (2015. Upravlinnia finansovoiu bezpekoiu ekonomichnykh subiek-tiv : navch. posib. [Management of the financial security of economic entities: a study guide] za zah. red. d-ra ekon. nauk, prof. S. M. Frolova. Sumy : UABS NBU, 332 p.
11. Shtanhret A. M. (2013. Metodichni aspekty zabezpechennia finansovoi bezpeky pidpriemstv [Methodical aspects of ensuring the financial security of enterprises]. *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy*, no. 23.2, pp. 328–335.

Nataliia Pedchenko, Olena Lapechuk, Yuriy Nestulya, Viktor Nestulya, Maksym Pedchenko, Poltava University of Economics and Trade. Justification of the need to build a strategy for ensuring financial security and its significance in the financial management system of the enterprise in the conditions of war.

Annotation. The purpose of the article is to justify the need to build a strategy to ensure financial security and identify its importance in the financial management system of an enterprise in wartime conditions. **Research methodology.** In accordance with the set goal, the following research methods were used: systematic, logical generalization, scientific abstraction, analytical method. **The results.** The article substantiates the main tasks on the way to achieving the desired level of financial security of the enterprise in the conditions of war. The requirements for the development of a strategy for ensuring the financial security of the enterprise in the conditions of war and the main conditions for its provision are highlighted. A set of key external and internal threats or weaknesses to preserve the financial security of domestic enterprises are revealed and the main principles contributing to its provision are identified. Proposed types of financial security strategies for domestic enterprises. **Practical significance of research results.** The use of the proposed approaches to the formation of an effective strategy for ensuring financial security in the financial management system of the enterprise will contribute to overcoming the negative challenges of today and the probability of bankruptcy with its consequences in the future. The proposed approaches to the strategy of ensuring financial security cover issues of diagnostics, selection of optimal financial levers and methods, and mandatory control over the financial activities of the enterprise. The strategy of ensuring financial security in the company's financial management system is aimed not only at increasing the protection of the enterprise from internal and external risks and challenges, but also at increasing the efficiency of its own activities as a whole.

Keywords: rationale, construction, strategy, provision, financial security, financial management system, enterprises, war.